

fina, *da-li da-li*, del matí fins a la nit» (BDLC xvii, 101); les *Cobles de Da-li Miquel* eren una composició popular valenciana que Joan Timoneda va glossar en un opuscle propi c. 1555: «puix l'Arcàngel sent Grabiell / ab sa dolça veu nos traça / que la glòria és en lo cel, / y en la terra pau s'enbas<s>a, / *da-li*, Miquel, / porta'm a casa» (BRAE v, 509); per a l'ús de *da-li da-li* a Menorca, veg. Camps Merc. (Folkl. Men. i, 260, 270).

Da-li-brou o *dóna-li-brou*. *Donafums*. *Donapau* 10 [1493].

Postdata, del ll. *post datam (epistulam)* 'després d'expedida la lletra, després de la data'.

+ *Assidonar* («*assidunà*: importar», PzCabrerero), mot eivissenc no recollit pels diccs. i del qual no tinc confirmació: ¿potser alteració de *de si donar*=*donar de si*? (es pot imaginar que una frase de notaris o clergues com *això no pot de si donar* fos malentesa com *no pot assidunà* 'no pot tenir importància').

¹ *AlcM* (s. v. *da*) cita exs. de *da* present, d'Ind. i 20 d'Imp., en Ausiàs i en un passatge del *Terç* d'Eiximenis (sembla vers juvenil, segons el ritme). Com a pretèrit *da* és llicència incorrecta, i res més, que es permeté un il·lustre poeta en una obra de joventut. — ² En el romanç del Marxant, S. xviii, recollit a l'Espluga de Francolí, *Romllo*, 125.61. —

³ *AlcM* (iii, 1), 559b7; *DBal*, s. v. *compte*: se'l perdonà un cop Verdagner, forçat pel metre, i en veiem un parell de casos en novel·listes com Noller o Puig i Ferrater. No confondre, és clar, amb *donar* ³⁰ *compte* 'exposar (una qüestió)', que és irreprotxable (i ja n'hi ha exs. medievals, *DAG*, s. v. *compte*). — ⁴ Tan familiar li era que se li va escapar una vegada escrivint en castellà (on no és correcte aquest catalanisme): «La aristocràcia, que no puede ³⁵ assistir a estas verbenas, *la ha dado por organizar kermeses* --- en los sitios reales», article crític de 1-vii-1900, en PCoromines, *Obra Compl. en Castellano*, 127. En l'edat madura i la vellesa no li ho vaig sentir. L'ús n'havia anat de baixa en la societat barcelonina, després del primer quint del segle, per desgràcia, sota la pressió de l'intrús castellà, com ho comprova el fet d'haver-la oblidada o desdenyada els ultra-puristes dels anys 20, 30 i següents, i no haver-ne refrescat la memòria a Fabra, ⁴⁵ que seguia usant-la, però no va pensar a registrar-la; em recorda, però, que n'haviem parlat, com a exemple de cosa inobjectable que no s'hauria de deixar perdre. — ⁵ Tardà [S. xvi], i de sentit limitat, en italià (principalment jurídic); totalment inusitat en fr. i en anglès; tardà també [S. xvii i un sol cop fi S. xv] en castellà, on el mot general és *dáviva*, estrany al català; en castellà el *DAut.* només en dóna quatre testimonis, tots del S. xvii, un d'escrit per un català, i els altres tres amb el matis tècnic de 'donació religiosa o político-administrativa' dels quals ignoro la procedència; Cervantes va usar *dáviva* sovint (mai *donativo*); Moratín també i només un cop *donativo* amb el sentit d'oferta corruptora': en un mot llatínisme (o catalanismes) oca-

sionals en castellà. — ⁶ «Ixqueren al camí a rebrela y els digué que no se'n havia *adonat* de comprar-la», MGadea, *T. del Xè* i, 172. Així ho defineix també el Dicc. Escrig (1851). — ⁷ *Liolà* i, ed. 1958, p. 658. — ⁸ *Addugnàrisi* en una comèdia de Tommaso Aversa, que era de Mistretta (Messina), a. 1638, Mangò, *Teatro Siciliano*, Palerm 1961, pàgina 63. El llegim també en *Lo Cunto de li Cunti* del napolità G. Basile [† 1632]: «de la quale cosa *addonàtose* la schiava, fece cose dell'altro munno; ed, essenne già prena de Tadeo, menacciaje lo marito, decenno ---» (ed. *Bibl. Napoletana*, 1891, p. 14). La -gn- en aquest dialecte, com en *pidugnari*=*perdonar*. — ⁹ Construcció quasi sempre intransitiva a l'E. Mj.: «aquell servent del rey agenollà-s als seus peus --- e'l rey hac misericòrdia d'ell e perdonà-li», Desclot (118); «parlam ab los paers --- que-ns ajudassen contra don Ferric; --- què valrà? —dixeren ells, que sempre li *perdonarets* ---», «Ferran Sanxeç ha feytes contra vós tals coses que vós non devets --- voler que ell li *perdò*», «pregà-ns per Déu que li *perdonàssem*», «vui la gran devoció sua e *perdonam-li*», Jaume I (Ag., pp. 457.8, 496.8, 501 bis); «lo comte --- clamà mercè al rey que li *perdonàs*», «hac opinió que per neguna penitència que faés, Déus no li *perdonàs*», «la divinal justícia *perdona* a tots», «fo *perdonat* al draper», Lluïl (*Merav.*, NCl. i, 99; iii, 96, *Blanq.* i, 180.9; ii, 114.8); «dix qu'èl li *perdona* volantés», Reixac (*Questa*, 192.14); «*perdonave* a tots e que de Déu li fos *perdonat*», mitjan S. xv (*BABL* x, 219). És la construcció que domina en fr., oc., etc. (també cast. ant., Berceo, *Mil.*, 784d, 856b, 906d). La moderna tr. apareix algun cop ja en StVicentF però fins en aquest veig més sovint l'altra: «si degü te ha fet algun desplaer, *perdonà-li*», però més sovint: «tal me ha fet desplaer huy; mas --- yo li *perdon*», «té la corda lligada al coll, si après venie un escuder del rey, dient que'l rey li havie *perdonat*» (*Serm.* i, 237.23, 223.4; ii, 25.18). — ¹⁰ L'existència de locucions com *hala qui hala* o *pantaixa qui pantaixa* no és objecció contra la procedència de *aquí*, primer perquè essent menys corrents que *daça qui daça* poden ser proliferacions d'aquest; després perquè és possible que es vagi dir primer *hala aquí hala*, etc. — ¹¹ De fet *da-li da-li* s'usa allí mateix amb el mateix valor: «me n'anava, *da-li da-li* / per sa costa d'en Rotger ---» (cançó citada per *AlcM*).

LLISTA CORRELATIVA DE DERIVATS I COMPOSTOS: *dable*, *dació*, *data*, *dada*, *datar*, *antedatar*, *antedata*, *datari*, *dataria*, *dàdiva*, *dadivós*, *dador*, *datiu*, *do*, *desdò*, *desdonat*, *donari*, *donós*, *dot*, *adot*, *dotal*, *dotalia*, *dotari*, *dotar*, *dotat*, *dotació*, *dotador*, *dotament*, *donat*, *donada*, *donable*, *donació*, *donada*, *donador*, *donament*, *donant*, *donatari*, *donatiu*, *doneva*, *adonar-se*, *adonable*, *antídot*, *antídotari*, *dosi*, *dosar*, *dosatge*, *dosificar*, *dosificació*, *dosificable*, *dosimetria*, *dosimètric*, *circumdar*, *circumdar*, *perdonar*, *perdó*, *en perdó*,